

## Marraskuu saaristossa

Nils Torvalds



Vielä pari viikkoa sitten saari kuhisi elämää. Nojaa. Kuhisi on ehkä vähän liikaa. Nyt on tosi hiljaista. Ulapalla näkyy muutamia kyhmyjoutsenia. Poikaset ovat vielä vähän harmaita ja niiden muuttovaisto todella huono. Jos kylmä sää tietää aikaista ja vähän tavallista ankarampaa talvea, nämä joutsenet saattavat jäädä jäihin. Västergrundetin suunnalla näen vielä pari loppia ja tintti etsi jotain syötävää hirsien raoista.

Tänään en ole (vielä) nähnyt yhtään merikotkaa. Joskus 20 vuotta sitten ne olivat harvinaisuuksia. Nyt niitä on liikaa. Viisas lintu tietää missä syötetään ja pöytä on niille katettu sekä Ruotsin että Suomen puolella.

Loppukesästä en nähnyt yhtään haahkaemoa puhumattakaan poikasista. Minkkejä täällä ei enää ole. Niitä me

jahdattiin aika systemaattisesti ja niiden aiheuttama tuho oli arvioitavissa rantaan ajautuneiden sulkien määrästä. Nyt sulkia on paljon vähemmän.

Kesän dramaattisin näytelmä esitettiin juuri kesähuvilan edessä pari sataa metriä rannasta. Kun haahkat ja poikaset oli syöty, piti löytää toisenlaista ruokaa. Silmiäni edessä merikotka iski kyntensä merihanheen. Molemmat joutuivat mereen ja hetken siellä käytiin tiukka taistelu. Lopputulos oli, että merikotka kuivatteli siipiään Västergrundetilla. Laineet ja tuuli kuljettivat taistelun toisen osapuolen itään kohti Bergskärin rantaan.

Arvelen että jokunen joutsenenpoikanen vielä ehtii merikotkan ruokalistalle, ennen kuin jäät peittävät Gullkronan selän. Tilastollisesti tämä tapahtuu tammikuun loppupuolella, mutta tilasto on tilasto ja joskus aika kaukana elävästä elämästä. Vaihtelut ovat todella valtavia.

Olen viettänyt yhden pääsiäisen täällä niin kovassa pakkasessa, ettei yhteysalus jaksanut puskea jään läpi, vaikka luulisi että päivittäinen liikenne olisi pitänyt väylän auki. Kahden pyhäpäivän hiljaisuus jäädytti väylän niin tiukasti, ettei puskeminen auttanut. Kaksi viimeistä talvea ovat sitten olleet niin leutoja, ettei tänne ulkosaaristoon tullut jäitä ollenkaan. Sano sitten mihin suuntaan ollaan menossa.

Ilmaston lämpeneminen on tosiasia, mutta se ei kuitenkaan tarkoita että tulevat talvet olisivat leutoja. Juuri nyt matalapaine imee kylmää ilmaa pohjoisesta ja huomenna tuulee navakasti.

Ulos Kasnäsin satamasta ajaessani tarkkailin rantoja. Silmä on tottunut tietynlaiseen profiiliin ja jos profiili muuttuu, niin se on varoitus. Kolme viikkoa sitten pieni luoto Kasnäsin luoteispuolella (Bredvassauddenin kohdalla) näytti hyvin oudolta. Se oli paljon isompi ja pitempi. Veden korkeus oli siinä -50 kohdalla, joka tietää vaikeuksia rantautuessa. Rantakalliot ovat äärimmäisen liukkaita ja veneellä ei pääse normaaliin rantautumispaikkaan. Pitää mennä ankkurilla ja varovaisesti. Hemvikenin ulkopuolella näen ensimmäistä kertaa elämässäni sen kiven, johon Smetz Andersson ajoi kun hän näytti kesävieraille missä pahimmat karit ovat. Nyt se törrötti noin 15 senttiä pinnan yläpuolella.

Tällä hetkellä ollaan taas aika normaaleissa vedenkorkeuksissa. Se on hyvä merkki ainakin niille, joilla on perinteinen hirsikehikkolaituri. Ehkä ne pysyvät talven yli eikä jää pääse niitä runtelemaan.

Saaristo laskeutuu talven lepoon ja hiljaisuuteen.

Tunnhamn marraskuussa,

Nils Torvalds  
Euroopan parlamentin jäsen

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).